

Rosa Luxemburg Stiftung, e. V. zastoupení v České republice zve na konferenci

EKONOMIE DEMOKRATICKÉHO SOCIALISMU

Praha 4. prosince 2018

Místo konání: Hotel Olšanka, Praha 3, Táboritká 23/1000, Přednáškový sál

Jazyky: Čeština a angličtina (simultánní tlumočení)

Přihlašování: jiri.silny@rosalux.org

Existuje dlouhá tradice teoretických konceptů i praktických pokusů, které vycházejí z touhy po spravedlivé společnosti, po sebeurčení a po demokratickém a svobodném uspořádání produkce, distribuce a spotřeby. Některým z těchto zkušeností nedávné minulosti i novým výzvám se věnuje naše konference.

Reformy roku 1968 se netýkaly jen politického uvolnění ale velmi podstatně i hospodářské oblasti. Šlo při tom zejména o zefektivnění ekonomiky a také o její demokratizaci, rozvolnění centrálního plánování. Reformy zaváděly do plánované ekonomiky tržní prvky a zároveň cílily na větší podíl zaměstnanců na rozhodování v podobě podnikových rad. Měly vzniknout nezávislé odbory, počítalo s drobnými soukromými podniky i s možností spolupráce se zahraničními firmami. Zatímco politické svobody, které Pražské jaro přineslo, končily nejpozději v roce 1970, některé ekonomické podněty byly zachovány i v době tzv. normalizace.

Bohatší zkušenosti se samosprávou a participací v ekonomické oblasti poskytuje pohled na vývoj v Jugoslávii, která se tomuto modelu věnovala programově a dlouhodobě. S rozpadem socialistického systému a se

společenskou transformací, která prosadila plošně model neoliberálního kapitalismu se v našem regionu veškeré snahy o demokratizaci ekonomiky dostaly zcela na okraj. S mnohými nadějemi sledovaný latinskoamerický pokus o „socialismus pro 21. století“ končí v podobné slepé uličce.

Tyto neúspěchy mají příčiny vnitřní i vnější. Zdá se, že minulé cesty k prosazení spravedlivějšího podílu na bohatství jsou málo efektivní, když mají čelit růstu moci finančního kapitálu a monopolizaci a globalizačním procesům. Rostou rizika a škody působené nebržděnou a nekontrolovanou honbou za ziskem. Roste hospodářská nerovnost, narůstá geopolitické napětí, dramatickým způsobem je ohroženo životní prostředí a blížíme se hranici ohrožení udržitelnosti existence lidstva. Zároveň ovšem roste vědomí nutnosti zásadní proměny existujícího modelu. Objevují se nové myšlenky a praktické pokusy, které naznačují, jak by taková změna mohla vypadat.

PROGRAM

10.30–11.00 registrace, káva

11.00–12.30

Zahájení a blok 1: Československá zkušenost

Zahájení

Joanna Gwiazdecká, ředitelka pražské kanceláře Rosa
Luxemburg Stiftung

**Rady pracujících a koncept společenské samosprávy
v diskuzích roku 1968**

Petr Kužel, filosof, Filosofický ústav Akademie věd, ČR

Od normalizace přes transformaci k dnešku

Jaroslav Ungeremmann, ekonom, poradce premiéra

Diskuse

12.30–14.00 Oběd

14.00–15.30

Blok 2: Modely demokratického socialismu

Jugoslávský model samosprávné ekonomiky

Domagoj Mihaljević, ekonom a novinář, Chorvatsko

Socialismus pro 21. Století. Pokusy, úspěchy a omyly.

Zkušenosti z Latinské Ameriky

Jaroslav Fiala, politolog, novinář

Kapitalismus, socialismus a budoucnost

Miroslav Tejkl, politik, publicista

Diskuse

15.30–16.00 přestávka

16.00–18.00

Blok 3: Perspektivy ekonomické demokracie

**Role nepodmíněného základního příjmu
v ekonomické demokracii**

Marek Hrubec, filosof a sociální vědec, Centrum globálních
studii AV ČR

Commons – ekonomie veřejných statků

Jiří Šteg, ekonom, člen sboru poradců premiéra

Nerůst a ekonomická demokracie

Eva Fraňková, ekologická ekonomka, Masarykova
univerzita

Průmysl 4.0 a kybersocialismus

Simon Schaupp, sociolog, Munich Center for Technology in
Society (MCTS), Německo

Závěrečná diskuse